

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ,
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ**

„Е“

НАЦРТ

**ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА
О УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ**

Бања Лука, јул 2019. године

ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА
О УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ

Члан 1.

У Закону о управљању отпадом („Службени гласник Републике Српске“, бр. 111/13, 106/15 и 16/18) члан 5. мијења се и гласи:

„Одредбе овог закона не примјењују се на:

- а) радиоактивни отпад,
- б) гасове који се емитују у атмосферу,
- в) отпадне воде, осим течног отпада,
- г) муљ из канализационих система и садржај септичких јама, осим муља из уређаја за пречишћавање отпадних вода,
- д) отпад животињског поријекла (лешеве животињског поријекла и њихови дијелови и саставни дијелови животињског тијела који нису намијењени или безбједни за исхрану људи, као и конфискат) из објеката за узгој, држање, клање животиња, као и из објеката за производњу, складиштење и промет производа животињског поријекла, фекалне материје са фарми и друге природне, неопасне супстанце које се користе у пољопривреди,
- ђ) отпад из рударства који настаје истраживањем, ископавањем, прерадом и складиштењем минералних сировина, као и јаловина из рудника и каменолома,
- е) отпад који настаје при тражењу, ископавању, превозу и коначној обради или уништавању минско-експлозивних и других бојних средстава и експлозива,
- ж) материје намијењене употреби као крмива и не састоје се од нуспроизвода животињског поријекла,
- з) сламу и други неопасни пољопривредни или шумски материјал који се налази у природи и користи у пољопривреди, шумарству или за производњу енергије из такве био-масе поступцима или методама које немају штетан утицај на животну средину и не угрожавају здравље људи,
- и) земљу/земљиште на лицу мјеста (in situ) укључујући неископано загађено земљиште и објекте трајно повезане са земљиштем,
- ј) загађено земљиште и друге материјале из природе, ископане у току грађевинских активности, уколико је сигурно да ће се тај материјал користити за грађевинске сврхе у свом првобитном облику на градилишту са којег је ископан,
- к) лешеве угинулих животиња које нису заклане, укључујући животиње усмрћене ради истребљења епизоотских болести и
- л) седименте, који се премијештају унутар површинских вода, ради управљања водама и воденим токовима или спречавања поплава, као и ублажавања посљедица поплава, суша или регенерације земљишта, ако се докаже да су ти седименти неопасни“.

Члан 2.

Члан 6. мијења се и гласи:

„Изрази употребљени у овом закону имају сљедеће значење:

а) анаеробна дигестија је процес у којем се биоразградиви материјал разграђује у одсуству кисеоника,

б) аутомобилска батерија или акумулатор (стартер) је свака батерија или акумулатор који се користи за покретање, кретање или освјетљавање возила,

в) батерије и акумулатори јесу сваки извор електричне енергије произведен директним претварањем хемијске енергије који се састоји од једне или више примарних батеријских ћелија које се не могу пунити или једне или више секундарних батеријских ћелија које се могу пунити,

г) биоразградиви отпад је отпад из вртова и паркова, отпад од хране и кухињски отпад из домаћинства, канцеларија, ресторана, велепродаја, кантина, угоститељских и малопродајних објеката и сличан отпад из производње прехрабених производа,

д) власник отпада је произвођач отпада, односно физичко или правно лице које посједује отпад,

ђ) грађевински отпад је отпад настао приликом градње објеката, реконструкције, уклањања и одржавања постојећих објеката, те отпад настао од ископаног материјала, као и отпад који се не може користити без претходног третмана, а који је настао приликом грађења,

е) деконтаминација обухвата све операције које омогућавају поновно коришћење, рециклажу или безбједно одлагање опреме, објеката, материјала или течности контаминираних опасним материјама и може укључити замјену, односно све операције којима се врши замјена опасних материја одговарајућим мање штетним материјама,

ж) депонија је мјесто за трајно одлагање отпада на површини или испод површине земљишта, укључујући унутрашња мјеста за одлагање, гдје произвођач отпада одлаже властити отпад на мјесту настанка и стална мјеста која се употребљавају за вишегодишње одлагање отпада, али искључујући објекте гдје није дозвољено складиштење отпада, који је намијењен за даљи транспорт у циљу поновног искоришћења, третмана или одлагања на другом мјесту, претходно складиштење отпада за поновну употребу или третман за период до три године или претходно складиштење отпада за одлагање за период до једне године,

з) дозвола је рјешење које доноси министарство надлежно за заштиту животне средине (у даљем тексту: Министарство) којим се правном или физичком лицу одобрава сакупљање, транспорт, увоз, извоз и транзит, складиштење, третман или одлагање отпада и утврђују услови поступања са отпадом на начин који обезбјеђује најмањи ризик по здравље људи и животну средину,

и) електрични и електронски производи су производи чији правилан рад зависи од електричних струја или електромагнетних поља, као и производи намијењени за производњу, пренос и мјерење таквих струја или поља, намијењени за коришћење при напону до 1000 V наизмјеничне струје и 1500 V једносмјерне струје,

ј) зелена острва су мјеста на којима грађани одлажу разврстани отпад у одговарајуће контејнере,

к) индустријска батерија или акумулатор је свака батерија или акумулатор који је намијењен искључиво за индустријску или професионалну употребу или за коришћење у било којој врсти електричног возила,

л) индустријски отпад је отпад из било које индустрије или са локације на којој се налази индустрија, осим јаловине и пратећих минералних сировина из рудника и каменолома,

љ) инертни отпад је отпад који није подложен било којим физичким, хемијским или биолошким промјенама, не раствара се, не сагоријева и не утиче неповољно на друге материје са којима долази у контакт на начин који може да доведе до загађења животне средине или угрожавања здравља људи,

м) инсинерација (спаљивање) је термички третман отпада у стационарном или мобилном постројењу са искоришћењем енергије произведене сагоријевањем или без искоришћења енергије произведене сагоријевањем чија је примарна улога термички третман отпада, а који обухвата и пиролизу, гасификацију и сагоријевање у плазми,

н) карактеризација отпада је поступак испитивања отпада којим се утврђују физичко-хемијске, хемијске и биолошке особине и састав отпада, односно одређује да ли отпад садржи или не садржи једну или више опасних карактеристика,

њ) класификација отпада је поступак сврставања отпада на једну или више листа отпада које су утврђене посебним прописом, а према његовом поријеклу, саставу и даљој намјени,

о) коинсинерација (супаљивање) је термички третман отпада у стационарном или мобилном постројењу, чија је примарна улога производња енергије или материјалних производа и при којем се користи отпад као основно или додатно гориво, или у којем се отпад термички третира ради збрињавање,

п) комерцијални отпад је отпад који настаје у предузећима, установама и другим институцијама које се у цјелини или дјелимично баве трговином, услугама, канцеларијским пословима, спортом, рекреацијом или забавом, осим отпада из домаћинства и индустријског отпада,

р) компостирање је третман биоразградивог отпада под дејством микроорганизама, у циљу стварања компоста, у присуству кисеоника и под контролисаним условима,

с) комунални отпад је отпад из домаћинства (кућни отпад), као и други отпад који је због своје природе или састава сличан отпаду из домаћинства,

т) материјално поновно искоришћење отпада је сваки поступак коришћења отпада који не укључује енергетско коришћење и прераду у материјале који ће се користити као гориво,

ћ) медицински отпад је отпад који настаје пружањем здравствених услуга и вршењем научних истраживања и експеримената у области медицине (инфективни, патолошки, хемијски, токсични или фармацеутски отпад, као и цитотоксични лијекови, оштри инструменти итд.),

у) мобилно постројење за управљање отпадом је постројење за искоришћење или третман отпада на локацији на којој отпад настаје, које се задржава у временски ограниченом року на једној локацији и које је такве конструкције да није везано за подлогу или објекат и може се премјештати од локације до локације,

ф) неопасан отпад је отпад који нема карактеристике опасног отпада,

х) насипање је сваки поступак употребе отпада при којим се одговарајући неопасни отпад употребљава за потребе санације откопаних простора или у техничке сврхе уређења простора,

ц) неуређена депонија је депонија која не испуњава услове утврђене прописом који уређује одлагање отпада на депоније,

ч) одвојено сакупљање отпада је сакупљање приликом којег се различите врсте отпада држе одвојено према њиховој врсти и својствима, а како би се олакшао третман,

џ) одговорно лице је свако физичко или правно лице које, у складу са прописима, управља постројењем за управљање отпадом или га контролише или је овлашћено за доношење економских одлука у области техничког функционисања постројења, на чије име се издаје дозвола за управљање отпадом,

ш) одлагање отпада је било који поступак или метода у складу са D-листом, уколико не постоје могућности регенерације, рециклаже, прераде, директног поновног коришћења или употребе отпада,

аа) опасан отпад је отпад који по свом поријеклу, саставу или концентрацији опасних материја може проузроковати опасност по животну средину и здравље људи и има најмање једну од опасних карактеристика утврђених посебним прописима, укључујући и амбалажу у коју је опасан отпад био или јесте упакован,

аб) отпад је свака материја или предмет садржан у листи категорија отпада (Q-листа) који власник одбацује, намјерава или мора да одбаци, у складу са законом,

ав) отпад од електричних и електронских производа јесу електрични и електронски производи који представљају отпад у складу са Законом, укључујући све саставне дијелове, склопове и потрошни материјал који су дио производа који се одбацује,

аг) отпад од хране је сва храна која је постала отпад,

ад) отпад који садржи азбест је свака материја или предмет који садржи азбест и азбестна влакна, као и материјали и производи који садрже азбест, а које власник одбацује, намјерава или мора одбацити, а који се одвојено сакупља, пакује, складишти и одлаже на депонију на видљиво означеном мјесту намијењеном за одлагање отпада који садржи азбест,

ађ) отпадна уља су сва минерална и синтетичка уља и мазива, која су неупотребљива у сврху за коју су првобитно била намијењена, као и уљни остаци из резервоара, мјешавине уље – вода и емулзије,

ае) отпадна возила су возила која због оштећења, дотрајалости и других узрока власник одбацује, намјерава или мора одбацити, укључујући све њихове саставне дијелове и потрошне материјале који у тренутку одбацивања чине дио отпадних возила,

аж) отпадне гуме су гуме моторних возила, које њихов власник одбацује, намјерава или мора да одбаци након завршетка животног циклуса, због оштећења и истрошености,

аз) отпадни муљ је отпадни муљ из уређаја за пречишћавање отпадних вода из домаћинства и градова,

аи) POPs - Persistent Organic Pollutants - дуготрајне органске загађујуће материје (у даљем тексту: POPs материје) су органске биоакумулативне токсичне хемијске супстанце,

ај) пластична кеса за ношење је кеса за ношење са ручком или без ручке, израђена од пластике и која се даје потрошачима на продајном мјесту робе или производа,

ак) подручје за управљање отпадом је просторна цјелина која обухвата више сусједних јединица локалне самоуправе које, у складу са споразумом који закључују те јединице локалне самоуправе, заједнички управљају отпадом у циљу успостављања одрживог система управљања отпадом,

ал) поновна употреба је сваки поступак којим се производ или његови дијелови који нису отпад поновно користе у исту сврху за коју су првобитно сачињени,

аљ) поновно искоришћење отпада је било који поступак или метода којом се обезбјеђује поновно искоришћење отпада у складу са R-листом,

ам) посебни прописи о транспорту јесу Европски споразум о међународном друмском превозу опасних материја - European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road (у даљем тексту: ADR), Правилник о међународном превозу опасних материја жељезницом - European treaty on the international transport of hazardous substances by rail (у даљем тексту: RID), Европски споразум о међународном превозу опасних материја унутрашњим пловним путевима - The European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Inland Waterways (ADN) и друго,

ан) посебни токови отпада су кретања посебних категорија отпада, од мјеста настајања преко сакупљања, транспорта и третмана до коначног збрињавања.

ањ) постројење за управљање отпадом је стационарна техничка јединица за складиштење, третман или одлагање отпада, која заједно са грађевинским дијелом чини технолошку цјелину,

ао) преносна батерија или акумулатор је свака батерија, дугмаста батерија или батериски склоп или акумулатор који је запечаћен и може се преносити у руци, а није ни индустријска батерија или акумулатор нити аутомобилска батерија или акумулатор,

ап) превенција настанка отпада су мјере које се предузимају прије него што материја, материјал или производ постане отпад, којим се смањују количине отпада поновном употребом производа или продужењем животног вијека производа, те мјере којим се смањују штетни утицаји отпада на животну средину и здравље људи или садржај опасних материја у материјалима и производима,

ар) припрема за поновну употребу јесу поступци третмана којим се производи или дијелови производа који су одбачени као отпад, провјером, чишћењем или поправком припремају за поновну употребу без претходне обраде,

ас) програм продужене одговорности произвођача је скуп мјера којима се обезбјеђује да произвођачи производа сnose финансијску одговорност или финансијску и организациону одговорност за управљање отпадом у фази животног вијека производа,

ат) прекогранично кретање отпада је кретање отпада из области под јурисдикцијом једне државе до области која је под јурисдикцијом друге државе,

аћ) произвођач отпада је физичко или правно лице, чијом активношћу настаје отпад (изворни произвођач отпада) или свако физичко или правно лице које претходним третманом, мјешањем или другим поступком мијења састав или својства отпада,

ау) PCB - polychlorinated biphenyl - полихлорована једињења (у даљем тексту: PCB) су полихлоровани бифенили, полихлоровани терфенили, монометил-тетрахлородифенилметани, монометил-дихлородифенилметани, монометил-дибромодифенилметани или било која смјеса која садржи неку од ових материја у концентрацији већој од 0,005 % масеног удјела,

аф) RDF (Refuse-derived fuel – гориво добијено из отпада) је врста алтернативног горива које се добија из горивих компоненти које су саставни дио отпада,

ах) регенерација отпадних уља је сваки поступак поновног искоришћавања којим се базна уља могу произвести рафинисањем отпадних уља, посебно уклањањем нечистоћа, производа оксидације и адитива садржаних у таквим уљима,

ац) рециклажа је сваки поступак поновног искоришћавања отпада којим се отпадни материјали прерађују у производе, материјале или материје за изворну или другу намјену, али не укључује поновно искоришћење у енергетске сврхе и прераду у материјале који се користе као гориво или материјале за насипање,

ач) рециклажно двориште је ограђени простор под надзором намијењен одвојеном сакупљању и привременом складиштењу различитих врста отпада,

аџ) сакупљање отпада је прикупљање отпада, укључујући и претходно разврставање и привремено складиштење отпада у сврху превоза до постројења за третман отпада,

аш) сакупљач отпада је физичко или правно лице које сакупља отпад,

ааа) складиште је ограђени, покривени или непокривени простор који служи за држање отпада,

ааб) складиштење отпада је привремено држање отпада у складишту, на локацији произвођача или власника отпада,

аав) трансфер станица је мјесто до којег се отпад допрема и привремено складишти ради раздвајања или претовара прије транспорта на третман или одлагање,

ааг) транспорт отпада је превоз отпада који обухвата утовар, превоз (као и претовар) и истовар отпада,

аад) третман отпада јесу физички, термички, хемијски или биолошки процеси (укључујући и разврставање отпада прије третмана), који мијењају карактеристике отпада са циљем смањења запремине или опасних карактеристика, олакшања руковања са отпадом или подстицања рециклаже и у сврху поновног искоришћавања отпада, и

аађ) центар за управљање отпадом је скуп више међусобно функционално и/или технолошки повезаних постројења и уређаја за третман отпада“.

Члан 3.

Члан 26. мијења се и гласи:

„Јединица локалне самоуправе:

а) успоставља и развија систем одвојеног сакупљања отпада,

б) утврђује локације за рециклажна дворишта, зелена острва и депоније, укључујући и локације за сакупљање кабастог отпада,

в) уређује, обезбјеђује, организује и спроводи управљање комуналним отпадом, као и другим врстама отпада на својој територији,

г) спречава одлагање отпада на начин супротан овом закону и спроводи уклањање тако одложеног отпада,

д) сноси трошкове чишћења и санације дивљих депонија у складу са чланом 83. став 2. овог закона,

ђ) доноси заједнички или локални план управљања отпадом у складу са чл. 19. и 20. овог закона, обезбјеђује услове за реализацију планова и брине се о њиховом спровођењу,

е) уређује поступак наплате услуга у области управљања комуналним отпадом, у складу са посебним прописом,

ж) организује едукативне кампање за подизање свијести јавности о организованом управљању отпадом и

з) организује акције чишћења јавних површина“.

Члан 4.

Члан 30. мијења се и гласи:

„(1) Произвођач производа користи технологије и развија производњу на начин који обезбјеђује рационално коришћење природних ресурса, материјала и енергије, подстиче поновно коришћење и рециклажу производа и амбалаже истekom рока њихове употребе и промовише еколошки одрживо управљање природним ресурсима.

(2) Произвођач производа је дужан да у највећој могућој мјери уводи и користи повратну амбалажу која смањује оптерећивање животне средине отпадом у односу на амбалажу за једнократну употребу.

(3) Забрањено је стављање на тржиште производа и амбалаже, који садрже материјале и опасне супстанце у количинама и/или концентрацијама које би могле неповољно утицати на здравље људи и животну средину“.

Члан 5.

Члан 33. мијења се и гласи:

„(1)Превозник отпада дужан је да:

а) обавља транспорт у складу са дозволом за транспорт отпада и захтјевима који су регулисани посебним прописима о транспорту (ADR/RID/ADN и друго),

б) омогући надлежном инспектору надзор над возилом, теретом и пратећом документацијом и

в) преда отпад лицу које посједује дозволу за складиштење, третман и/или одлагање отпада.

(2) Ако се отпад не може доставити на одредиште, превозник отпада је обавезан да врати отпад лицу од којег је отпад преузет на превоз.

(3) Ако поврат отпада из става 2. овог члана није могућ, власник отпада сноси трошкове управљања тим отпадом у складу са овим законом“.

Члан 6.

Члан 37. мијења се и гласи:

„(1) Управљање отпадом подразумијева сакупљање, складиштење, транспорт, третман и одлагање отпада, а организује се на начин који не представља опасност по здравље људи и животну средину у складу са овим законом.

(2) Ако правно, односно физичко лице поступа са отпадом супротно овом закону и усљед тога наступи опасност или ризик по здравље људи и животну средину, инспектор му налаже мјере за отклањање неправилности и санацију настале штете.

(3) Правно или физичко лице сноси трошкове утврђивања загађења насталог поступањем супротно овом закону и трошкове санације штете настале као посљедица његових активности.

(4) Уколико поступање непознатог лица доведе до настанка опасности или ризика по здравље људи и животну средину, јединица локалне самоуправе предузима хитне мјере ради заштите здравља људи и животне средине, односно приступа санацији настале штете у животној средини.

(5) У случају из става 3. овог члана јединица локалне самоуправе има право на накнаду трошкова санације настале штете од стране лица за које се утврди да је одговорно за проузроковање те штете“.

Члан 7.

У члану 42. став 5. брише се.

Члан 8.

У члану 47. у ставу 2. брише се тачка и додају се ријечи „а изузетно, отпад се може одлагати на неуређене депоније утврђене одлуком скупштине јединице локалне самоуправе на подручју на којем нису успостављене заједничке депоније, а у складу са чланом 99. овог закона“.

Члан 9.

Члан 52. мијења се и гласи:

„(1) Управљање посебним категоријама отпада укључује поступање са:

- а) истрошеним батеријама и акумулаторима,
- б) отпадним уљима,
- в) отпадним гумама,
- г) отпадом од електричних и електронских производа и опреме,
- д) отпадом који садржи полихлорована једињења,
- ђ) отпадом од дуготрајних органских загађујућих материја,
- е) отпадом који садржи азбест,
- ж) отпадним возилима,
- з) медицинским отпадом,
- и) отпадом од титан-диоксида,
- ј) амбалажним отпадом,
- к) отпадом од пластичних кеса за ношење,
- л) грађевинским отпадом и
- љ) отпадним муљем из уређаја за пречишћавање отпадних вода.

(2) Отпад из става 1. овог члана мора се одвајати на мјесту настанка, одвојено сакупљати, складиштити, те припремати за поновну употребу, рециклажу и третман у складу са прописима који уређују управљање посебним категоријама отпада“.

Члан 10.

Послије члана 52. додаје се нови члан 52а. који гласи:

„Члан 52а.

(1) Истрошене батерије или акумулатори јесу све батерије и акумулатори из члана 6. став 1. тачка в) овог закона које се више не употребљавају.

(2) Забрањен је промет батерија и акумулатора који садрже више од 0,0005% масених удјела живе.

(3) Забрана из става 2. овог члана не примјењује се на дугмасте ћелије батерија или акумулатора са садржајем живе не вишим од 2% по маси.

(4) Забрањен је промет преносивих батерија и акумулатора, укључујући оне које су уграђене у уређаје, који садрже више од 0,002% кадмијума по маси, осим оних које се користе у сигурносним и алармним системима, медицинској опреми или бежичним електричним алатима.

(5) Произвођач опреме са уграђеним батеријама и акумулаторима дужан је да обезбједи њихову уградњу у уређај на начин да се послје њихове употребе лако одвоје.

(6) Произвођач и увозник батерија и акумулатора, као и произвођач и увозник опреме са уграђеним батеријама и акумулаторима дужан је да их обиљежава користећи ознаке које садрже упутства и упозорења за одвојено сакупљање, садржај тешких метала, могућност рециклирања или одлагања и друго.

(7) Произвођач и увозник батерија и акумулатора дужан је да води и чува евиденцију о количини произведених или увезених производа.

(8) Власник истрошених батерија и акумулатора, осим домаћинства, дужан је да их преда, ради третмана, лицу које за то има дозволу.

(9) Лице које врши сакупљање, складиштење и третман истрошених батерија и акумулатора дужно је да има дозволу, да води и чува евиденцију о истрошеним батеријама и акумулаторима и о количини која је сакупљена, ускладиштена или третирана и податке о томе доставља Фонду.

(10) Министар доноси правилник којим се прописује начин и поступак управљања истрошеним батеријама и акумулаторима, као и уређајима са уграђеним батеријама и акумулаторима“.

Члан 11.

Члан 56. брише се.

Члан 12.

Послије члана 62. додају се нови чл. 62а, 62б. и 62в., који гласе:

„Члан 62а.

(1) Управљање грађевинским отпадом врши се на начин да се материјали и материје, укључујући и грађевинске производе, који нису отпад, издвоје, уколико се исти могу без третмана користити у исту сврху за коју су и произведени.

(2) Власник грађевинског отпада дужан је управљати грађевинским отпадом на начин да обезбједи висок степен заштите људског здравља и заштите животне средине.

(3) Забрањено је опасни грађевински отпад мијешати са другом врстом отпада укључујући и мијешани комунални отпад, као и грађевинске производе или материјале који немају карактеристике отпада.

(4) Министар доноси правилник којим се уређују начин и услови управљања грађевинским отпадом.

Члан 62б.

(1) Управљање отпадним муљем из уређаја за пречишћавање отпадних вода подразумијева поступање са отпадним муљем на начин да се обезбједи висок степен заштите људског здравља и заштите животне средине.

(2) Министар у сарадњи са министром надлежним за послове пољопривреде, шумарства и водопривреде доноси правилник којим се прописује начин управљања отпадним муљем из уређаја за пречишћавање отпадних вода када се муљ користи у пољопривредне сврхе.

Члан 62в.

(1) Управљање пластичним кесама за ношење подразумијева поступање са:

- а) лаганим пластичним кесама за ношење,
- б) врло лаганим пластичним кесама за ношење и
- в) биоразградивим пластичним кесама за ношење.

(2) Пластичне кесе из става 1. тачка а) овог члана подразумијевају пластичне кесе за ношење са дебљином мањом од 50 микрона.

(3) Пластичне кесе из става 1. тачка б) овог члана подразумијевају пластичне кесе за ношење са дебљином мањом од 15 микрона које су потребне због хигијенских разлога или које служе као примарна амбалажа за храну у ринфузи у циљу спречавања бацања хране.

(4) Пластичне кесе из става 1. тачка в) овог члана подразумијевају пластичне кесе израђене од пластичних материјала којима су додани адитиви који катализују фрагментацију пластичног материјала у микро-фрагменте.

(5) Трговац је обавезан да пластичне кесе из става 1. овог члана наплаћује на каси, изузев пластичних кеса из става 1. тачка б) овог члана у које се пакује воће, поврће и ринфузни и други растресити производи, осим ако се исте дистрибуирају купцима на каси као кесе за ношење купљене робе.

(6) Изузетно, трговац је обавезан да, на мјесту на којем се врло лагане пластичне кесе из става 3. овог члана користе за паковање робе у ринфузи, видно истакне обавјештење видљиво потрошачу о рационалном коришћењу ових кеса.

(7) Трговац је обавезан да води евиденцију о врстама и количинама кеса из става 1. овог члана и податке о томе доставља Фонду.

(8) Пластичне кесе за ношење из става 1. овог члана после употребе постају отпад и са том врстом отпада управља се на начин да се обезбједи висок степен заштите људског здравља и заштите животне средине, а у складу са чланом 63и. овог закона.

(9) Министар доноси правилник који уређује начин евидентирања и извјештавања Фонда о количинама набављених пластичних кеса за ношење, потрошњи и стању залиха кеса за ношење“.

Члан 13.

У члану 63г. став 4. мијења се и гласи:

„(4) Висина накнаде обрачунава се на основу годишњег извјештаја о управљању амбалажом и амбалажним отпадом, који обвезник плаћања накнаде, оператер и обвезник, који је своје обавезе управљања отпадом пренио на оператера, достављају Фонду, најкасније до 20. фебруара текуће године за претходну календарску годину, у складу са овим законом, прописима донесеним на основу њега и прописом који регулише финансирање заштите животне средине“.

У ставу 5. бришу се ријечи: „кварталног или“.

Став 7. мијења се и гласи:

„(7) Рјешењем о ослобађању од плаћања накнаде утврђује се да је оператер и обвезник, који је своје обавезе управљања амбалажним отпадом пренио на оператера, испунио прописане циљеве управљања амбалажом и амбалажним отпадом“.

Члан 14.

Послије члана 63з. додају се нови чл. 63и, 63ј, и 63к., који гласе:

„Члан 63и.

(1) За произведене или увезене производе који послије употребе постају отпад, плаћа се Накнада за оптерећење животне средине посебним категоријама отпада (у даљем тексту: Накнада за посебне категорије отпада), а у сврху покривања трошкова успостављања система управљања посебним категоријама отпада.

(2) Накнада за посебне категорије отпада плаћа се за:

- а) пластичне кесе за ношење,
- б) батерије и акумулаторе,
- в) гуме за моторна возила,
- г) електричне и електронске производе и опрему,
- д) минерална и синтетичка уља и мазива и
- ђ) моторна возила, изузев историјских и колекционарских моторних возила, као и моторних возила дипломатских, конзуларних и међународних представништава.

(3) Критеријуми за обрачун накнаде за посебне категорије отпада су:

а) врста производа и

б) количина производа изражена у одговарајућим јединицама мјере.

(4) Јединице мјере из става 3. тачка б. овог члана су:

а) литра – за минерална и синтетичка уља и мазива,

б) килограм – за батерије и акумулаторе, возила, електричне и електронске производе и опрему, пластичне кесе и за нове и половне гуме као посебан производ (гуме за аутомобиле, аутобусе, камионе, мотоцикле, пољопривредне и грађевинске машине, приколице, летјелице, вучне машине и друге машине и уређаје, и

в) комад – за гуме које су саставни дио аутомобила, аутобуса, теретних возила и приколица, радних, грађевинских и пољопривредних машина, доставних возила, трактора, авиона и других летјелица (комплет точкова: гума и наплатак).

Члан 63ј.

(1) Обвезник плаћања накнада за посебне категорије отпада је произвођач или увозник, који производе из члана 63и. став 2. овог закона, ставља први пут у промет на територији Републике.

(2) Накнада за посебне категорије отпада уплаћује се на рачун јавних прихода буџета Републике, распоређује на рачун Фонда и намјенски троши за унапређење система за управљање посебним категоријама отпада, а у складу са Законом о Фонду и прописима који уређују управљање посебним категоријама отпада.

(3) Коефицијенти Накнаде за посебне категорије отпада по јединици мјере за сваку врсту производа који послије употребе постаје отпад, изражени у конвертибилним маркама налазе се у Прилогу 3. овог закона и чине његов саставни дио.

(4) Фонд обрачунава Накнаду за посебне категорије отпада на основу поднесеног полугодишњег извјештаја о управљању посебним категоријама отпада, којег обвезник плаћања накнаде доставља Фонду и то за прво полугодиште до 31. јула текуће године и за друго полугодиште до 31. јануара наредне године.

(5) Уз извјештај из става 4. овог члана достављају се и докази који потврђују тачност података наведених у извјештају.

(6) Фонд доноси рјешење о плаћању накнаде из чл. 63и. овог закона, у којем се утврђује висина Накнаде за посебне категорије отпада, образлаже начин обрачуна и утврђује начин и рок плаћања накнаде у складу са законом.

(7) Доказ о извршеној уплати накнаде обвезник је дужан да достави Фонду.

Члан 63к.

(1) Накнада из члана 63и. овог закона обрачунава се множењем количине производа, који послѣ употребе постаје отпад са коефицијентом накнаде за тај производ.

(2) Накнада из члана 63и. овог закона обрачунава се према формули:

$$N = K_p \cdot K_n$$

при чему је:

- а) N – Накнада за посебне категорије отпада,
- б) K_p - количина производа изражена по литри или килограму и
- в) K_n - коефицијенти Накнаде за посебне категорије отпада, изражени у конвертибилним маркама.

Члан 15.

Члан 64. мијења се и гласи:

„(1) За обављање једне или више дјелатности у области управљања отпадом прибављају се дозволе, које могу бити:

- а) дозвола за сакупљање отпада,
- б) дозвола за транспорт отпада,
- в) дозвола за складиштење отпада,
- г) дозвола за третман отпада,
- д) дозвола за одлагање отпадом, и
- ђ) дозвола за управљање посебним категоријама отпада.

(2) Физичком или правном лицу може се издати једна дозвола за обављање више дјелатности из става 1. т. а), б), в), г) и д) овог члана.

(3) Дозвола за управљање посебним категоријама отпада може се издати за једну или више дјелатности управљања посебном категоријом отпада.

(4) Дозволе за сакупљање и транспорт отпада издају се у складу са чланом 74. овог закона.

(5) Дозволе за складиштење, третман и одлагање отпада издају се у складу са чланом 66. овог закона.

(6) Дозволе за управљање посебним категоријама отпада издају се у складу са чл. 66. и 74. овог закона.

(7) Дозволе из става 1. овог члана издаје Министарство.

(8) Примјерак дозвола из става 1. овог члана Министарство доставља надлежној инспекцији, Фонду и објављује на интернет страници Министарства“.

Члан 16.

Члан 66. мијења се и гласи:

„(1) Дозволе из члана 64. став 1. т. в), г) и д) овог закона, као и дозвола из члана 64. став 1. тачка ђ) издају се физичком или правном лицу регистрованом за обављање тих дјелатности.

(2) Уз захтјев за издавање дозвола из става 1. овог члана подноси се и елаборат, у једном штампаном и у једном електронском примјерку на CD – компакт диску, који садржи сљедеће податке о:

- а) подносиоцу захтјева,
- б) постројењу и локацији,
- в) капацитету постројења,
- г) врсти, количини и поријеклу отпада,
- д) методама и технологијама које ће се користити,
- ђ) инсталираној опреми и уређајима који ће се користити,
- е) броју запослених и њиховим квалификацијама и
- ж) квалификованом лицу одговорном за стручни рад.

(3) Елаборат из става 1. овог члана садржи и прилог са документацијом, која укључује:

- а) потврду о регистрацији,
- б) план заштите од удеса и заштите од пожара,
- в) план за затварање постројења,
- г) еколошку дозволу,
- д) употребну дозволу и по потреби, доказ о промјени намјене објекта,
- ђ) финансијске и друге гаранције или одговарајуће осигурање за случај удеса или штете причињене трећим лицима и животној средини, и
- е) потврду о уплати одговарајуће административне таксе.

(4) За дјелатност одлагање отпада на депоније, елаборат из става 2. овог члана треба да укључује и садржинске сегменте који се односе на опремање локације ради спречавања и контроле загађења, укључујући описне податке о прихватном систему за отпадне воде, прихватном систему за процједне воде, систему за пречишћавање процједних вода, систему за контролу депонијског гаса, систему за сакупљање атмосферских вода, успостављање, одржавање и заштиту завршног покривача.

(5) За управљање посебним категоријама отпада, елаборат из става 2. овог члана треба да садржи и додатне податке утврђене прописима који уређују управљање посебним категоријама отпада.

(6) Министарство, по потреби, може захтијевати додатне податке, информације или документацију за издавање дозволе.

(7) Носилац израде елабората из става 2. овог члана је овлашћено правно лице које испуњава услове из области заштите животне средине.

(8) Овлашћено правно лице из става 7. овог члана је одговорно за тачност и квалитет података садржаних у елаборату.

(9) У случају да елаборат садржи нетачне податке или је израђен супротно правилима струке, поступа се у складу са Законом о заштити животне средине.

(10) Министар доноси правилник којим прописује образац захтјева за издавање дозволе за складиштење, третман и одлагање отпада“.

Члан 17.

Члан 70. мијења се и гласи:

„(1) Дозволе из члана 64. став 1. т. а), б) в), г) и ђ) на период важења од пет година, а дозвола из члана 64. став 1. тачка д) овог закона на период важења од десет година.

(2) Рјешење којим је издата дозвола из става 1. овог члана може се обновити, а захтјев за обнављање подноси се три мјесеца прије истека важења рјешења ради обезбјеђења континуитета важења дозволе.

(3) Рјешење из става 1. овог члана може се обновити, ако се докаже да није дошло до значајних промјена услова који се односе на постројење и активности за које је издата дозвола.

(4) Да би се доказала испуњеност услова за обнову рјешења подносе се сљедећи докази:

а) записник инспектора за заштиту животне средине, сачињен на лицу мјеста, којим се доказује да није дошло до значајних промјена услова који се односе на постројења и активности у постројењима за које је издата дозвола и да се активности одвијају у складу са мјерама утврђеним дозволом.

б) изјава одговорног лица, овјерена од органа надлежног за овјеру потписа, да са даном подношења захтјева за обнављање дозволе није дошло до значајних промјена услова који се односи на постројење и активности у постројењу за које је издата дозвола и

в) потврда о уплати одговарајуће административне таксе,

г) и други подаци на захтјев Министарства.

(5) Министар доноси рјешење о обнављању дозволе ако се, на основу доказа из става 4. овог члана, утврди да су испуњени услови за обнову рјешења.

(6) Лице одговорно за управљање депонијом дужно је да примјењује услове прописане дозволом из члана 66. овог закона и након затварања депоније.

(7) Ако се покрене поступак стечаја или ликвидације правног лица које има дозволу за складиштење, третман и/или одлагање отпада, а чијим радом је дошло до загађења локације, трошкови санације подмирују се из стечајне, односно ликвидационе масе у складу са прописима који уређују стечајни и ликвидациони поступак.

(8) Ако правни сљедбеник преузима права и обавезе лица које има дозволу за складиштење, третман и/или одлагање отпада, одговорност за испуњење услова из дозволе, укључујући санацију загађене локације, преноси се на правног сљедбеника“.

Члан 18.

Члан 71. мијења се и гласи:

„(1) Рјешење којим се издаје дозвола из члана 64. овог закона престаје да важи ако:

а) истекне рок на који је издато рјешење и

б) ако престане да важи рјешење којим је издата еколошка дозвола.

(2) Рјешење којим се издаје дозвола из члана 64. овог закона укида се:

а) на основу иницијативе инспектора који је у вршењу инспекцијског надзора утврдио да одговорно лице не испуњава услове прописане дозволом и није поступило, у остављеном року, по наложеним мјерама инспектора,

б) ако је покренут стечајни поступак, а дјелатности не настави неко други и

в) по захтјеву физичког или правног лица којем је издата дозвола.

(3) Рјешењем из става 2. овог члана утврђују се мјере и активности које је потребно спровести након престанка рада физичког или правног лица коме је издата дозвола, да би се избјегао ризик по животну средину, здравље људи и материјална добра“.

Члан 19.

Члан 74. мијења се и гласи:

„(1) Дозволе из члана 64. став 1. т. а), б) и њ) издају се физичком или правном лицу регистрованој за обављање тих дјелатности.

(2) Уз захтјев за издавање дозвола из става 1. овог члана прилаже се документација са подацима о:

а) подносиоцу захтјева,

б) регистрацији за обављање дјелатности,

в) врсти отпада,

г) локацији и опреми за сакупљање,

- д) превозним средствима,
- ђ) локацији постројења у којем ће се обавити третман или одлагање,
- е) уплати одговарајуће административне таксе и
- ж) други подаци на захтјев Министарства.

(3) Рјешењем из става 1. овог члана утврђују се обавезне мјере поступања приликом сакупљања, односно транспорта инертног, неопасног и опасног отпада, у складу са одредбама овог закона.

(4) Рјешење из става 1. овог члана издаје се на период од пет година и може се обновити“.

Члан 20.

Члан 75. мијења се и гласи:

„(1) Прекогранично кретање отпада врши се у складу са овим законом, посебним прописима, као и међународним правом које уређује прекогранично кретање отпада.

(2) Прекогранично кретање отпада прати документација о кретању отпада од мјеста гдје је кретање отпада почело до његовог коначног одредишта у складу са овим законом.

(3) Отпад за чији третман или одлагање на еколошки прихватљив и ефикасан начин нема техничких могућности и постројења у Републици, извози се.

(4) Неопасан отпад се може увозити ради третмана под условом да постоји постројење за третман тог отпада.

(5) Забрањен је увоз отпада ради одлагања и искоришћавања у енергетске сврхе, изузев RDF-а, уколико постоје постројења са техничким и технолошким могућностима за његово коришћење.

(6) Забрањен је увоз опасног отпада.

(7) Изузетно од става 6. овог члана, поједине врсте опасног отпада које су потребне прерађивачкој индустрији и за које постоје прерађивачки капацитети у Републици, могу се увозити на основу дозволе коју издаје Министарство.

(8) Прекогранично кретање отпада врши се под условом да се отпад пакује, обиљежава и транспортује на начин којим се обезбјеђују услови за најмањи ризик по здравље људи и животну средину.

(9) Лице које има својство превозника у складу са прописима којима се уређује међународни превоз у јавном саобраћају дужно је посједовати акт којим се потврђује испуњеност услова за обављање јавног превоза ствари и увјерење о оспособљености лица за обављање међународног јавног превоза“.

Члан 21.

Члан 78. мијења се и гласи:

„(1) У случају прекограничног кретања отпада из Републике, Министарство обавијештава надлежне органе држава транзита и увоза у форми претходног обавјештења, праћеног одговарајућом документацијом у складу са прописом који утврђује листе отпада и документе за прекогранично кретање отпада.

(2) Министарство издаје дозволу за прекогранично кретање отпада након што заприми акте надлежних органа из става 1. овог члана којима се одобрава транзит и увоз отпада.

(3) Ако прекогранично кретање отпада за које је издата дозвола из става 2. овог члана не може да се изврши у складу са одредбама овог закона, односно ако се у року од 90 дана од дана доласка отпада на одредиште у земљи увоза не може наћи рјешење за третман или одлагање отпада на еколошки прихватљив начин, земља која извози отпад дужна је да обезбједи враћање отпада, о трошку извозника.

(4) У случају да се не реализује услов из става 3. овог члана, извозник, односно лице које има дозволу за прекогранично кретање отпада, обавијештава Министарство и орган надлежан за послове царине, који обезбјеђују несметано враћање отпада у земљу поријекла.

(5) На основу обавјештења из става 4. овог члана Министарство издаје сагласност за поврат отпада у земљу поријекла“.

Члан 22.

Члан 79. мијења се и гласи:

„(1) За потребе остваривања циљева Стратегије, као и због цјеловитог увида у стање животне средине, израђује се извјештај о управљању отпадом на територији Републике који је саставни дио Извјештаја о стању животне средине и подноси се једанпут у двије године Народној скупштини Републике Српске, у складу са прописом о заштити животне средине.

(2) Извјештај о реализацији заједничког или локалног плана управљања отпадом припремају надлежна одјељења за заштиту животне средине у јединицама локалне самоуправе и достављају скупштини јединице локалне самоуправе на разматрање“.

Члан 23.

Послије члана 80. додаје се нови члан 80а. који гласи:

„Члан 80а.

(1) Информациони систем за регистровање података о управљању отпадом (у даљем тексту: информациони систем о отпаду) је дио јединственог информационог система заштите животне средине и представља низ међусобно повезаних база података и извора података о свим врстама, количинама и категоријама отпада, као и о субјектима и инфраструктури система управљања отпадом.

(2) Фонд успоставља, организује и води информациони систем о отпаду у Републици.

(3) Податке из става 1. овог члана Фонду достављају субјекти извјештавања, односно сва правна и физичка лица која се баве било којом дјелатношћу управљања отпадом.

(4) Организација, структура и начин вођења, планирања и успостављања информационог система, улога субјеката извјештавања и доступност података информационог система о отпаду утврђују се посебним прописом Владе“.

Члан 24.

У члану 84. став 5. брише се.

Члан 25.

Послије члана 84. додаје се нови члан 84а. који гласи:

„Члан 84а.

(1) Финансијске гаранције представљају инструмент обезбјеђења за покривање трошкова санације штете проузроковане обављањем дјелатности управљања отпадом на територији Републике, као и загађења проузрокованог прекограничним транспортом отпада.

(2) Финансијске гаранције из става 1. овог члана којом се осигурава управљање отпадом могу бити полиса осигурања или финансијска гаранција банке“.

Члан 26.

У члану 91. тачка г) мијења се и гласи:

„г) нареди произвођачу производа да обезбједи рационално коришћење природних ресурса, материјала и енергије, те да уведе и користи повратну амбалажу и да не ставља на тржиште амбалажу и производе, који садрже материјале и опасне супстанце у недозвољеним количинама и/или концентрацијама,“.

Члан 27.

У члану 92. у ставу 1. ријеч „правно“ замијењује се ријечју „свако“.

У ставу 1. у тачки к) испред ријечи „обиљежи“ додаје се ријеч „не“.

У тачки м) ријечи: „чл. 75. и 76.“ замјењују се ријечима: „чл. 75, 76. и 78.“

У тачки н) ријечи: „чл. 63. и 63ж“ замјењују се ријечима „чл. 63, 63ж. и 63к“.

Члан 28.

У члану 94. став 1. тачка б) мијења се и гласи:

„б) поступа супротно члану 30. овог закона“.

У тачки и) умјесто броја „63з.“ пише се број „63к“.

У тачки ј) умјесто ријечи „отпада“ пише се ријеч „отпад“.

Члан 29.

У члану 96. у ставу 1. т. в) и д) бришу се.

Послије става 2. овог члана додаје се нови став 3. који гласи:

„(3) Влада ће, на приједлог Министарства, у року од годину дана од ступања на снагу овог закона донијети пропис из 80а. став 4. овог закона“.

Члан 30.

У члану 97. у ставу 1. т. б), ж), к), о) и с) бришу се.

Послије става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

„(3) Министар ће у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона донијети:

а) пропис из члана 52а. став 10. овог закона,

б) пропис из члана 62а. став 4. овог закона,

в) пропис из члана 62б. став 2. овог закона,

г) пропис из члана 62в. став 9. овог закона и

д) пропис из члана 6б. став 10. овог закона“.

Члан 31.

У члану 99. додају се нови ст. 4, 5. и 6. који гласе:

„(4) Локалне неуређене депоније на подручју јединица локалне самоуправе које припадају подручју на којем су успостављене заједничке депоније, које су изграђене у складу

са овим законом, израђују Програм мјера у циљу санације и рекултивације тих депонија у складу са овим законом и прописом који уређује садржину програма мјера са динамиком прилагођавања за рад постојећих депонија, и достављају га Министарству на разматрање до 31. децембра 2021. године.

(5) Санација и рекултивација депонија из става 4. овог члана потребно је извршити до 31. децембра 2026. године.

(6) Јединица локалне самоуправе, на чијем подручју је успостављена заједничка депонија дужна је да забрани одлагање отпада на локалним неуређеним депонијама“.

Члан 32.

Члан 100. мијења се и гласи:

„ Јединица локалне самоуправе дужна је да:

а) до 2021. године изради пројекте санације и рекултивације за неуређене депоније, на које сагласност даје Министарство, а до 31. децембра 2026. године да изврши санацију и рекултивацију неуређених депонија,

б) до 2021. године изради попис локација заосталог отпада на свом подручју и хитно предузме мјере за организацију начина збрињавања заосталог отпада,

в) до 2021. године, самостално или у споразуму са једном или више јединица локалне самоуправе из члана 26. овог закона одреди локације за изградњу и рад постројења за складиштење, третман или одлагање свих врста отпада на свом подручју,

д) до 2021. године одреди локације за рециклажна дворишта и зелена острва, укључујући и локације за сакупљање кабастог отпада, и

ђ) до 2026. године да успостави систем управљања отпадом на свом подручју“.

Члан 33.

Члан 101. брише се.

Члан 34.

Послије члана 103а. додаје се нови члан 103б. који гласи:

„Члан 103б.

Обрачунски период из члана 63к. овог закона почиње тећи од првог дана у мјесецу након мјесеца у којем овај закон ступа на снагу“.

Члан 35.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број:
Датум:

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Недељко Чубриловић

ПРИЛОГ 3.

ВРСТА ПРОИЗВОДА	ЈЕДИНИЦА МЈЕРЕ	ВРИЈЕДНОСТ КОЕФИЦИЈЕНТА НАКНАДЕ ЗА ПОСЕБНЕ КАТЕГОРИЈЕ ОТПАДА ИЗРАЖЕНА У КОНВЕРТИБИЛНИМ МАРКАМА ПО ЈЕДИНИЦИ МЈЕРЕ (КМ/ kg, КМ/ l и по комаду) K _n
Батерије и акумулатори:		
Стартери	Kg	0,22 КМ
Преносне батерије и акумулатори	Kg	3 КМ
Индустријске батерије и акумулатори	Kg	0,26 КМ
Минерална и синтетичка уља и мазива	l	0,20 КМ
Моторна возила	Kg	0,16 КМ
Гуме		
1. нове и половне гуме ако посебан производ (гуме за аутомобиле, аутобусе, камионе, мотоцикле, пољопривредне и грађевинске машине, приколице, летјелице, вучне машине и друге машине и уређаје)	Kg	0,32 КМ
2. гуме које су саставни дио за гуме које су саставни дио аутомобила, аутобуса, теретних возила и приколица, радних, грађевинских и пољопривредних машина, доставних возила, трактора, авиона и других летјелица (комплет точкова – гума и наплатак):	Комад	<ul style="list-style-type: none"> - Путнички аутомобили и аутомобилске приколице – 2,20 КМ - Трактори и доставна возила до 3,5 тона носивости – 3,5 КМ - Камиони, аутобуси и виљушкарни – 20 КМ - Грађевинске, пољопривредне машине, теретне приколице и вучене машине, летјелице и

		други транспортна средства – 45 КМ
Пластичне кесе	Kg	0,30 КМ
Електрични и електронски производи и опрема	Kg	<p>0, 60 КМ</p> <p>Износ накнаде за веш машине је производ 70% укупне масе и коефицијента јединичне накнаде.</p> <p>Износ накнаде за све електричне и електронске производе и опрему, чија маса је већа од 500 kg по јединици производа или опреме, је производ масе од 500 kg и и коефицијента јединичне накнаде.</p>

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
НАЦРТА ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА
О УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ

I УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у Амандману XXXII став 1. тачка 13. на члан 68. Устава Републике Српске, према којем Република уређује и обезбјеђује систем заштите и унапређивања животне средине.

II УСКЛАЂЕНОСТ СА УСТАВОМ, ПРАВНИМ СИСТЕМОМ И ПРАВИЛИМА НОРМАТИВНОПРАВНЕ ТЕХНИКЕ

III УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРАВНИМ ПОРЕТКОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

IV РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Основе за успостављање система управљања отпадом као дјелатности од општег интереса у Републици Српској, постављене су Законом о управљању отпадом („Службени гласник Републике Српске“, бр. 111/13, 106/15 и 16/18) који је донесен 2013. године и који је у периоду од доношења до данас ревидован два пута, први пут 2015. године да би се уредио систем управљања амбалажом и амбалажним отпадом, а други пут 2018. године да би се прописали коефицијенти и циљеви за обрачун накнаде за оптерећивање животне средине амбалажним отпадом, те уредило питање израде и доношења Републичког плана управљања отпадом.

С обзиром да је у јуну мјесецу 2018. године ступила на снагу нова Директива (ЕУ) број 2018/851 Европског парламента и Савјета од 30. маја 2018. године о измјени Директиве број 2008/98/EZ о отпаду, указала се потреба за додатним усаглашавањем Закона о управљању отпадом са новим нормативноправним рјешењима европског законодавства у циљу даљег подстицања одрживог управљања отпадом и развоја кружне (циркуларне) економије у Републици Српској.

У том смислу, Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске, у својству обрађивача, приступило је изради овог Нацрта Закона о измјенама и допунама Закона о управљању отпадом, гдје су прије свега извршене допуне одредби које се односе на изузетке од примјене овог закона и измјене и допуне значења израза из члана 6. и то првенствено увођењем нових појмова као што су материјално поновно

искоришћење, зелена острва, насипање, неуређена депонија, програм продужене одговорности, рециклажно двориште, центар за управљање отпадом и др.

Како би се прецизирала и нагласила улога јединица локалне самоуправе у систему управљања отпадом извршена је измјена и допуна члана 26. којим се уређују дужности јединица локалне самоуправе, а нарочито по питању развоја система одвојеног сакупљања отпада, уређивања начина сакупљања свих врста отпада, утврђивања локација за рециклажна дворишта, зелена острва и депоније, укључујући и локације за сакупљање кабастог отпада, покривања трошкова чишћења и санације дивљих депонија, организовања едукативних кампања за подизање свијести јавности о еколошки прихватљивом начину управљања отпадом, као и организовања акција чишћења јавних површина.

Одговорности и обавезе у управљању отпадом додатно су уређене прецизирањем одредби које се односе на произвођаче производа и на превознике отпада. Произвођач производа дужан је да користи технологије и развија производњу на начин који обезбјеђује рационално коришћење природних ресурса, подстиче поновно коришћење и рециклажу производа и промовише еколошки одрживо управљање природним ресурсима. Поред тога, произвођач производа је дужан да у највећој могућој мјери уводи и користи повратну амбалажу која смањује оптерећивање животне средине отпадом у односу на амбалажу за једнократну употребу и одговоран је за стављање на тржиште производа и амбалаже, који садрже материјале и опасне супстанце у количинама и/или концентрацијама које би могле неповољно утицати на здравље људи и животну средину.

Да би се уредило поступање са отпадом, приликом његовог транспорта, када се исти не може доставити на одредиште, извршена је измјена и допуна одредби члана 33. те је с тим у вези нарочито наглашена обавеза власника отпада да сноси све трошкове управљања са отпадом у таквим ситуацијама.

У дијелу који се односи на организовање управљања отпадом, измијењен је члан 37. у смислу дефинисања инспекцијске надлежности у случајевима када правно, односно физичко лице поступа са отпадом супротно овом закону и усљед тога наступи опасност по здравље људи и животну средину. Истовремено, овим чланом уређени су и случајеви када правно или физичко лице сноси трошкове утврђивања загађења насталог поступањем супротно овом закону и трошкове санације штете настале као посљедица његових активности. Уколико до настанка опасности или ризика по здравље људи и животну средину доведе поступање са отпадом од стране непознатог лица, хитне мјере ради заштите здравља људи и животне средине предузима јединица локалне самоуправе, а не Република, како је то предвиђено важећим законом, с обзиром да јединица локалне самоуправе уређује, обезбјеђује, организује и спроводи управљање отпадом на својој територији. Јединица локалне самоуправе има право на накнаду трошкова санације настале штете, од стране лица за које се утврди да је одговорно за проузроковање те штете.

Чланом 8. Нацрта извршена је допуна члана 47. став 2. како би се за оне дијелове Републике у којима још није успостављен систем управљања отпадом у складу са важећим Законом, омогућило прелазно рјешење, односно одлагање отпада на депоније чија је локација утврђена одлуком скупштине јединице локалне самоуправе, али под условом да одговорна лица тих депонија доставе Министарству на разматрање Програм мјера са динамиком прилагођавања за рад постојеће депоније на начин и у роковима утврђеним чланом 99. Закона о управљању отпадом.

У дијелу који се односи на управљање посебним категоријама отпада извршене су измјене и допуне на начин да су прецизиране одредбе које се односе на начин и поступак

управљања истрошеним батеријама и акумулаторима, брисане одредбе које се односе на управљање са отпадним флуоресцентним цијевима из разлога што се ова категорија отпада убраја у електрични и електронски отпад и додане одредбе које се односе на поступање са грађевинским отпадом, отпадним муљем из уређаја за пречишћавање отпадних вода и управљање са отпадним пластичним кесама за ношење. Кад је у питању управљање са отпадним пластичним кесама за ношење извршена је транспозиција Директиве (ЕУ) број 2015/720 Европског парламента и Савјета од 29. априла 2015. године о измјени Директиве број 94/62/EZ у погледу смањења потрошње лаганих пластичних кеса за ношење, а увођењем одредбе да је трговац обавезан да пластичне кесе наплаћује на продајном мјесту робе или производа, жели се смањити притисак на животну средину с обзиром на то да се пластичне кесе дуго разграђују, а због мале тежине, тешко је контролисати њихово одлагање на депонијама. Циљ није додатно оптерећивати грађане новим наметом, него освијестити јавност како би се сви почели одговорније понашати према животној средини. Због прекомјерног коришћења пластичних кеса, троше се природна богатства и енергија, а оне послије употребе која према неким истраживањима траје свега 12 минута, завршавају у природи, загађују водотоке и убијају животиње које их замијене за храну. Сваке године у свијету се потроши више од 500 милијарди пластичних кеса, од којих се због високих трошкова рециклира мање од један посто, а осталих 99 посто завршава у природи. Мјесечна потрошња пластичних кеса у Босни и Херцеговини износи око 100 милиона комада пластичних кеса. Према подацима Фонда за заштиту околиша Федерације БиХ, број пријављених кеса у 2014. години, од када је уведена наплата за пластичне кесе, био је око 66.433.500, у 2015. години 64.450.800, у 2016. години 67.821.000 и у 2017. години 69.992.900 кеса. Према подацима из Министарства за заштиту животне средине Републике Србије послије увођења наплате пластичних кеса, у Републици Србији је смањена потрошња пластичних кеса за 80 %, односно за 50 кеса по грађанину. У Републици Хрватској је у протеклих 6 година смањена потрошња пластичних кеса за 65%, а наплата пластичних кеса је уведена на овом подручју још 2005. године.

У Нацрту закона садржана је корекција одредби члана 63г. које уређују обрачун накнаде за оптерећивање животне средине амбалажним отпадом, тако да је закон ревидован у смислу да сваки обвезник, обвезник који је пренио своју обавезу управљања амбалажним отпадом на оператера и оператер има обавезу да подноси годишњи извјештај о управљању амбалажом и амбалажним отпадом, умјесто досадашњих кварталних извјештаја, с обзиром да су количине амбалажних материјала, које не подлијежу плаћању предметне накнаде, утврђене на годишњем нивоу.

Чланом 14. Нацрта додатно је развијен финансијски систем управљања посебним категоријама отпада у Републици, с обзиром да се ради углавном о производима који се увозе и за које у Републици не постоје произвођачи, а који послије употребе постају отпад и за чије збрињавање је потребно обезбиједити значајна финансијска средства. Овај систем у протеклом периоду успостављен је кроз одредбе које нормирају систем наплате накнаде за оптерећивање животне средине амбалажним отпадом. Према томе, обрађивач је, у сврху финансирања система управљања посебним категоријама отпада који потичу од пластичних кеса, батерија и акумулатора, гума, електричних и електронских производа и опреме, уља и моторних возила, у Нацрту закона разрадио систем обрачуна и плаћања накнаде за оптерећивање животне средине овим врстама отпада децидно прописујући, одредбама нових чл. 63и, 63ј. и 63к. предмет наплате накнаде, обвезнике, вријеме доспјећа обавезе плаћања накнаде, критеријуме, формулу за обрачун накнаде и начин њеног плаћања. Циљ увођења обавезе наплате новчаних средстава путем овог финансијског инструмента је од значаја за успостављање и развијање система управљања овим категоријама отпада, у сврху заштите здравља људи и заштите животне средине на територији Републике. Такође, систем обезбијеђивања финансијских средстава за управљање посебним категоријама отпада је у вишегодишњој примјени и у региону. У Федерацији БиХ трговац плаћа накнаду за пластичне

кесе, а произвођачи или увозници плаћају накнаду за амбалажу и електричну и електронску опрему. Поред тога и Република Србија, Република Хрватска и Република Црна Гора имају успостављене системе наплате накнада, те наплаћују накнаде за амбалажу, укључујући и пластичне кесе, те за гуме, батерије и акумулаторе, уља, возила, електричне и електронске производе, производе који садрже азбест и грађевински отпад.

У дијелу Закона који се односи на дозволе за управљање отпадом, уведена је нова категорија дозволе и то дозвола за управљање посебним категоријама отпада како би се физичким и правним лицима, исходовањем ове дозволе, омогућило да развијају систем управљања посебним категоријама отпада. У том смислу извршене су корекције чл. 64, 66. и 74. које се односе на управне поступке издавања дозвола из области управљања отпадом. Корекције члана 66. имају за циљ да се прецизније уреди поступак издавања ових управних аката, као и да се добра пракса објављивања ових аката на званичној интернет страници Министарства уведе у садржај законских одредби. Кориговане су одредбе члана 70. како би се одредбе овог Закона уједначиле са одредбама Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“, бр. 71/12 и 79/15), а у погледу прописивања рока за подношење захтјева за обнову рјешења којим се издају дозволе за обављање дјелатности управљања отпадом, те је досадашњи рок за подношење захтјева од 4 мјесеца прије истека важења рјешења замијењен роком од 3 мјесеца. Истакнута је дистинкција између случајева у којима рјешење којим је издата дозвола за обављање дјелатности управљања отпадом престаје да важи а у којим случајевима се укида, с обзиром да одредбе члана 71. до сада нису предвиђале случајеве укидања ових управних аката.

Одредбама члана 20. овог Нацрта извршена је допуна одредби члана 75, која је иницирана потребом да се смањи потрошња необновљивих извора енергије, те узимајући у обзир могућност искоришћавања одређене врсте отпада у енергетске сврхе, попут горива добијеног из отпада - RDF (Refuse-derived fuel).

Поред тога, децидно је прописана процедура вршења поступка нотификације о прекограничном кретању отпада у складу са Базелском конвенцијом о прекограничном кретању опасних отпада и њиховом одлагању и одредбама Регулative (EZ) број 1013/2006 Европског парламента и Савјета од 14. јуна 2006. године о пошиљкама отпада, која до сада није била уређена овим законом. Првобитне одредбе члана 78, које прописују обавезу међусобног обавјештавања министарстава надлежних за заштиту животне средине Републике Српске, Федерације БиХ и Брчко Дистрикта БиХ о кретању опасног отпада између наведених територијалних јединица, су брисане будући да се њима нормира обавеза органа управе другог ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.

Нацртом закона дефинисан је и нови правни основ за доношење подзаконског акта којим ће се уредити питање успостављања Информационог система за регистровање података о управљању отпадом, као и носиоци активности за успостављање информационог система, организација, структура и начин вођења информационог система, фазе и рокови планирања и успостављања информационог система, улога и обавезе свих корисника, као и доступност података информационог система. Овим прописом биће извршена и транспозиција релевантних правних извора права Европске уније и то Регулative (EZ) бр. 401/2009 Европског парламента и Савјета од 23. априла 2009. године о Европског агенцији за животну средину и Европској информационој и посматрачкој мрежи за животну средину, Регулative (EZ) бр. 2150/2002 Европског парламента и Савјета од 25. новембра 2002. године о статистичким подацима о отпаду и Директиве број 2003/4/EZ Европског парламента и Савјета од 28. јануара 2003. године о јавном приступу информацијама о животној средини и стављању ван снаге Директиве Савјета број 90/313/EEZ. .

Поред тога, брисан је став 5. у члану 84. који прописује правни основ за доношење Уредбе Владе Републике Српске која би између осталог уредила систем наплате накнаде за оптерећивање животне средине отпадом што је већ прописано овим Нацртом. У досадашњем тексту закона нису биле јасно издефинисана питања примјене и врста финансијских гаранција које су потребне ради покрића трошкова санације евентуално насталих штета у обављању дјелатности управљања отпадом и прекограничног кретања отпада, те је овај недостатак отклоњен новим чланом 84а. Нацрта закона.

Прелазним одредбама чл. 31. и 32. овог Нацрта закона извршена је допуна члана 99. како би се уредио рад локалних неуређених депонија комуналног отпада на чијем подручју су успостављене заједничке депоније и које су изграђене у складу са овим законом, те измјена члана 100. да би се продужили рокови за изршавање обавеза јединица локалне самоуправе пошто су рокови постављени првобитним законским одредбама истекли.

Све остале измјене и допуне Закона о управљању отпадом, садржане у овом Нацрту, извршене су да би се побољшао текст овог законског прописа ради његове несметане примјене у пракси.

V ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

Члан 1. предвиђа измјену члана 5. овог законског прописа, који се односи на изузетке од примјене овог закона.

Чланом 2. прописана је измјена члана 6. овог закона која се односи на изразе који су употребљени у овом законском акту.

Чланом 3. извршена је измјена члана 26. које прописују дужности јединица локалне самоуправе у управљању отпадом.

Члан 4. прописује измјену члана 30. који промовише рационално коришћење природних ресурса, еколошки одрживо управљање природним ресурсима материјала и енергије, те подстиче поновно коришћење и рециклажу производа и амбалаже истеклом рока њихове употребе.

Чланом 5. прописује измјену члана 33. који уређује дужности превозника приликом транспорта отпада.

Чл. 6. овог закона врше се корекције члана 37, који прописује шта се подразумијева под управљањем отпадом. Истовремено одредбама овог члана нормира се и поступање у ситуацијама када физичко или правно лице управља отпадом супротно овом закону.

Чланом 7. брише се правни основ за доношење правилника којим се прописују врсте мобилних постројења за које се издаје дозвола за третман отпада.

Чланом 8. је допуњена одредба члана 47. тако да се омогући одлагање отпада на депоније утврђене одлуком скупштине јединице локалне самоуправе на подручју на којем нису успостављене заједничке депоније, а у складу са чланом 99. овог закона.

Чланом 9. врши се измјена члана 52. и таксативно се прописују све врсте посебних категорија отпада које овај законски пропис начелно уређује.

Чланом 10. додат је члан 52а. којим се уређује управљање батеријама и акумулаторима као посебним категоријама отпада.

Чланом 11. брисан је члан 56. који је уређивао управљање флуоресцентним цијевима.

Члан 12. овај закон је допуњен чл. 62а, 62б, 62в. и 62г. којима су уведене посебне категорије отпада, односно грађевински отпад, отпадни муљ из постројења за пречишћавање отпадних вода и отпад који настаје након употребе пластичних кеса за ношење.

Чланом 13. извршена је корекција одредби члана 63г. које прописују да се висина накнаде за оптерећивање животне средине амбалажним отпадом утврђује на основу

годишњих извјештаја, а да се рјешењем о ослобађању од плаћања накнаде утврђује да је оператер и обвезник који је обавезе управљања амбалажним отпадом пренио на оператера, испунио прописане циљеве управљања амбалажом и амбалажним отпадом.

Чланом 14. додати су чл. 63и, 63ј. и 63к. којима је уређен систем обрачуна накнаде за посебне категорије отпада.

Чланом 15. извршена је измјена члана 64. који уређује издавање рјешења којим се издају дозволе за обављање дјелатности управљања отпадом, те се уводи и дозвола за праљање посебним категоријама отпада.

Чланом 16. је измјењен члан 66. који уређује начин подношења захтјева за издавање дозволе за складиштење, третман и/или одлагање отпада, као и дозволе за управљање посебном категоријом отпада за дјелатност складиштење и/или одлагање посебне категорије отпада.

Чланом 17. извршена је измјена члана 70. који уређује поступак издавања и обнове рјешења којим се издају дозволе за управљање отпадом, као и поступање у случају наступања стечаја или ликвидације правног лица које посједује наведену дозволу.

Чланом 18. измијењен је члан 71. који уређује престанак важења рјешења, као и случајеве укидања рјешења којим се издају дозволе из члана 64.

Чланом 19. извршена је корекција члана 74. који уређује издавање рјешења којим се даје дозвола за сакупљање и транспорт отпада, као и дозвола за управљање посебном категоријом отпада за дјелатност сакупљање и транспорт посебне категорије отпада.

Чл. 20. и 21. је извршена измјена одредби чл. 75. и 78. које се односе на прекогранично кретање отпада и поступак нотификације, односно обавијештавања држава укључених у одвијање прекограничног кретања отпада.

Чланом 22. извршено је кориговање одредби члана 79. које се односе на поступак извјештавања о реализацији Стратегије управљања отпадом и планова управљања отпадом нижег реда.

Чланом 23. извршена је допуна овог закона увођењем члана 80а. који уређује успостављање Информационог система за регистровање података о управљању отпадом и прописивање правног основа за доношење подзаконског акта којим ће поближе бити уређена организација, структура, начин вођења овог система и друга питања од значаја за овај систем.

Чланом 24. брисан је правни основ за доношење прописа Владе о којим је било предвиђено, између осталог, који производи последице употребе постају посебне категорије отпада, обвезници плаћања накнаде, те критеријуми за обрачун, висина, динамика и начин обрачунавања накнаде.

Чланом 25. додат је члан 84а. којим је прописано шта се подразумијева под финансијском гаранцијом у смислу обезбјеђења покривања трошкова санације штете проузроковане обављањем дјелатности управљања отпадом, као и врсте ових врста гаранција.

Чл. 26, 27, 28, 29. и 30. извршене су корекције и допуне законских одредби које уређују надзор, прописују прекршаје и предвиђају таксативно подзаконске прописе које је потребно донијети у наредном периоду са роковима за њихово доношење.

Члан 31. уређује се рад локалне неуређене депоније на подручју јединица локалне самоуправе које припадају подручју на којем су успостављене заједничке депоније, које су изграђене у складу са овим законом и истовремено се утврђује забрана одлагања отпада на локалним неуређеним депонијама.

Чланом 32. извршена је измјена одредби члана 100. које уређују рокове за поступање јединице локалне самоуправе у погледу извршавања њених дужности управљања отпадом на њеној територији.

Чланом 33. извршено је брисање одредби члана 101. овог закона.

Чланом 34. извршена је допуна одредби члана 103. као би се утврдио почетак тока обрачунског периода за накнаде за посебне категорије отпада.

Чланом 35. прописано је ступање на снагу овог закона.

VI ПРОЦЈЕНА УТИЦАЈА ЗАКОНА, ДРУГИХ ПРОПИСА И ОПШТИХ АКТА НА УВОЂЕЊЕ НОВИХ, ИЗМЈЕНУ ИЛИ УКИДАЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ ФОРМАЛНОСТИ КОЈЕ ОПТЕРЕЂУЈУ ПРИВРЕДНО ПОСЛОВАЊЕ

VII УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ И КОНСУЛТАЦИЈЕ У ИЗРАДИ ПРАВИЛНИКА

У складу са Смјерницама за поступање републичких органа управе о учешћу јавности и консултацијама у изради закона („Службени гласник Републике Српске“, бр. 123/08 и 73/12), ово министарство утврдило је да је Закон о измјенама и допунама Закона о управљању отпадом од интереса за јавност, те је текст овог закона објављен на интернет страници Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију.

VIII ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНОСТ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

За доношење овог закона нису потребна додатна средства из буџета Републике Српске.